

N.F.S. Grundtvig “Til Sphinx”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.8, april 2016

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1816 (SJ: 282)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 4

US *Udvalgte Skrifter* 3

Teksten er etableret af Else Riisager

Punktkommentarer og tekstredegørelse er skrevet af Else Riisager, redigeret af Klaus Nielsen og Kim Steen Ravn

Indledning er skrevet af Kim Steen Ravn, redigeret af Klaus Nielsen og Kirsten Vad

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.phil. Flemming Lundgreen-Nielsen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2025

[A:81] |PS:235 |US:592

Til Sphinx.

¹ Ei har jeg glemt at naar Gravklokken gaaer,
Da først udringes mine Skoleaar,
Og aldrig har som Mester jeg mig brystet;
Men lært jeg har i tunge Prøveaar
At føle Meer end nogen Sphinx forstaaer,
Og *af mit Ærme* har jeg Barnet rystet.

² Hvo høit vil flyve falder gjerne ned,
Hvo høit sig drømmer, svimler kun derved,
Thi sætter jeg mig lavt paa Runestene;
|PS:236 Stat du for mig, saa høit du kan, i Fred!

Men hvis hovmodig du paa mig seer ned,
Da visselig du staaer ei *paa det Rene*.

3 Du pukker, hører jeg, paa dine Aar!
Men blegedes paa *Lysets Vei* dit Haar,
Saa det omskinner dig som Retfærds Krone?
|[A:82] Du praler, hører jeg, af dine Saar!
Dem fikst du vel i Verdens Ormegaard,
Men fik du dem i *Kamp for Lysets Throne*?

4 |[US:593] *Min Gaade*, hører jeg, du kløgtig nam!
Var det dengang du lydt med Daareglam
Mig for en Hykler og en Djævel skjældte?
For *Ingenting din Gaade* jeg ansaae!
Det siger du, men kan du da forstaae,
At jeg i *Intet* saa Orions Belte?

5 Hvis om *din Gaade* jeg har gjættet feil,
Fordi jeg kiged *kun i Sandheds Speil*,
Da har i *det* du ikke seet din Gaade,
Og jeg tør give under Haand og Seigl,
At ikkun da du tager ikke feil,
Naar du den gjætter paa *min simple Maade*.

6 Du mener, hører jeg, det var dig nemt
At knegte mig i Alvor og i Skjemt,
Og ydmyg dale til mit Barne-Sæde!
|[A:83] Om det er sandt, jeg veed vel ei bestemt,
Men nok jeg veed, at *tro'r du det er nemt*,
Da avler Stolthed kun en dødfødt Glæde.

7 Om *virkelig* du staaer paa Tempeltind
Og om jeg op til dig har mange Trin,
Det klarer sig engang vel paa det Sidste,
|[PS:237] Men seer jeg ret ved Ordets Lampeskin,
Jeg mod din Høide ikke gjør et Trin,
Og aldrig skal *din Modenhed* mig friste.

8 At Lyset bo'r ei i din Hjerneskal,
Men hist i Kjærlighedens Gaadehald,
Det har jeg lært af Ham som Engle dyrke;
Og i Hans Ord, som Lysets Arvetal,
Jeg fandt at hverken kan, ei heller skal
Der *Samfund* være *mellem Lys og Mørke*.

9 Som Digter, mener du, paa Gravsens Bred

Du og dit Liv er ei at spøge med,
Og det er netop hvad jeg vilde sige;
Men at *for Alvor* jeg tog Skjemten med,
Hvor Alvorsord ei funde bedre Sted,
Det var dog nok ei *Næsviished* saa lige.

10 |US:594| See, stolte Sphinx! det er mit Davus-Svar,
En *bunden* Tale, baade kold og klar,
Tillukt med Flid for Tonen i mit Hjerte;
Nu er jeg seen, som jeg var fordum snar
Til *Vægterhaanden*, du bespyttet har,
At række dig i Skin af Danmarks Kjerte.

11 |A:84| Jeg lod dig rase, *ældre* Broder min!
Og paa min Kappe slagte dine Sviin,
Jeg vilde dig ophidse ei men kjøle.
Nu est du kold og stolt med Hjertens Lyst,
Kom nu! saa vove vi en Alvorsdyst,
Og væmmes skal du vist ei ved *min* Søle.

12 Dog, ingen Handske kaster jeg til dig,
Jeg kun optager den du rakde mig,
Og som jeg dengang ikke maatte røre;
Afbryder jeg med *Fienderne* min Krig,
|PS:238| Og venter jeg en *Sandheds Ven* i dig,
Hvor kan mod dig med Lyst jeg Krigen føre!

13 Nei visselig, som Dannemand og Præst
Selv midt i Strid jeg huer Freden bedst,
Og gjerne Hjertet vilde kjærlig tale;
Men til du seer, at ei jeg *leger Hest*,
Skjøndt Barn jeg er, det tjener os nok bedst
I Stilhed Gud hinanden at befale.

14 Dog, Hjerteordet lader sig ei tvinge,
Gid, *Baggesen!* du mesterlig fuldbringe
Hvad jeg har kjækt og ærlig fusket paa!
Da veed jeg vist, at under Lysets Vinge
Min Broderhaand, mit Venneraad saa ringe
Du nænner ei at haane og forsmaae.

Grundtvig.

